

ANNALES
UNIVERSITATIS MARIAE CURIE-SKŁODOWSKA
LUBLIN—POLONIA

VOL. XXXIII, 22

SECTIO C

1978

Instytut Biologii UMCS
Zakład Systematyki i Geografii Roślin

Florian ŚWIĘS

Materiały do florystycznej charakterystyki Beskidu Niskiego

Материалы к флористической характеристике Низких Бескидов

Materials to the Floristic Characterization of the Beskid Niski Mnts

WSTĘP

W pracy tej przedstawiono uzupełniający wykaz stanowisk najbardziej interesujących roślin w Beskidzie Niskim (1—7, 14, 15), w innych zaś publikacjach — fitosocjologiczną charakterystykę zbiorowisk leśnych (8, 9, 10), oraz nową próbę geobotanicznego podsumowania (11).

Zbiór zielnikowy znajduje się w Zakładzie Systematyki i Geografii Roślin Instytutu Biologii UMCS w Lublinie, a bardziej interesujących gatunków — także w Zielniku Instytutu Botaniki PAN w Krakowie. Nomenklaturę i kolejność systematyczną roślin podano według najbardziej dostępnych opracowań (2, 13).

Zastosowano skróty: dol. — dolina, pdn. — podnóże, zb. — zbocze, grz. — grzbiet, 787 m — wysokość położenia szczytu lub stanowiska rośliny n.p.m., ok. — około, k. — koło, str. — strona; C-A — *Caltho-Alnetum*, D-A — *Dryopterio-Alnetum* (olszyna na zboczach), T-C — *Tilio-Carpinetum typicum*, Dg-F — *Dentario glandulosae-Fagetum typicum*, Ln-F — *Luzulo nemorosae-Fagetum typicum*, Dd-A — *Dryopterio dilatatae-Abietetum* (grąd jodłowy), Vm-A — *Vaccinio myrtili-Abietetum* (bór jodłowy), P-Q — *Pino-Quercetum*.

Sprawdzenia oznaczeń większości bardziej interesujących gatunków dokonali: prof. dr A. Jasiewicz i prof. dr D. Fijałkowski, zaś gatunków z rodzajów *Valeriana* i *Diphasium* kolejno doc. dr hab. K. Rostański i dr A. Pacyna. Wszystkim za życzliwą i bezinteresowną pomoc składałam tą drogą wyrazy serdecznego podziękowania.

WYKAZ GATUNKÓW I ICH STANOWISK

Dryopteris oreopteris (Eh r h.) M a x o n — Bodaki, pod grz. NE stoku Wierchu, Dd-A. Bodaki—Wapienne, potok pod Ferdelem, D-A. Przego-

nina, zb. pod rezerwatem Kornuty, Dg-F. Krempna, NW część, grz. przedłużenia Kamienia, Dd-A. Wiśłok Wielki, pdn. Kanasiówki, skraj Dd-A.

Matteuccia struthiopteris (L.) T o d. — Ropica Górna, nad Sękówką. Nieznajoma—Świątkowa, nad Wiśłoką. Polany—Huta Polańska, dolina rzeczki. Jasiel—Bagniste, Tylawa (Stasianie) i Lipowica — nad Jasiołką. Wszędzie w Ai.

Phyllitis scolopendrium (L.) N e w m. — Tylawa—Daliowa, w połowie N zb. Ostrej. Łosie, pdn. NW zb. Czerteżyki. Na skałkach wśród Dg-F.

Asplenium viride H u d s. — Teodorówka, pdn. Hyrowej, wychodnie łupków wśród Dd-A.

Equisetum hiemale L. Tylawa—Daliowa, pdn. N zb. Ostrej, Ai/D-A.

Ryc. 1. Szymbark (Szkłarki); pod grzbietem SE stoku Jeleniej Góry — las bukowy z *Phyllitis scolopendrium* (*Phyllitido-Aceretum*)

Szymbark (Szkłarki); under the ridge of the SE slope of Jelenia Góra — beech forest with *Phyllitis scolopendrium* (*Phyllitido-Aceretum*)

Fot. Florian Świąs

E. variegatum Schleich. — Huta Wysowska, pdn. Cigelki, moczara łąkowa. Banica, grz. przełęczy Obszaru z Działmerą, żwirowisko Zawoji. Polany—Olchowiec, stary kamieniec Wilszniej. Kąty, Mytarz i Nowy Żmigród, aluwia Wisłoki.

Diphasium alpinum (L.) Rotm. (*Lycopodium alpinum* L.) — Bieliczna, pod grzbietem na N zb. Lackowej, ok. 750—800 m, borówczysko podleśne; okazy płone, nieliczne.

Taxus baccata L. Kąty, SE część, zb. przełomu Wisłoki, T-C, kilka krzaczastych i drzewkowatych okazów.

Polygonum amphibium L. — Dukla, staw w parku miejskim.

Rumex confertus Willd. — Dorzecze Ropy: Szymbark, Męcina, Wapienne, Folusz, Bartne i Ropica Górna. Dorzecze Wisłoki: Polany, Huta Polańska, Olchowiec, Krempna, Myscowa, Kąty, Głojsce, Hyrowa. Dorzecze Jasiołki: Lipowiec, Wola Niżna, Stasianie, Daliowa. Dorzecze Wisłoka: Królik Wołoski, Deszno, Rymanów-Zdrój, Polany Surowiczne, Rudawka Rymanowska, Sieniawa, Besko. Wszędzie w obniżeniach dolinnych, na łąkach i pastwiskach.

Holosteum umbellatum L. — Moszczanica, Sękowa i Męcina — kserotermiczne murawy przydrożne.

Euphorbia lucida W. K. — Moszczanica—Wola Niżna, grz. siodła wzgórza o 517 m. Lipowiec, pdn. dol. Bełczy. Moczary pastwiskowe i leśne.

E. platyphyllos L. — Okolice Dukli: Głojsce, Teodorówka, Lipowica, Nowa Wieś i Iwonicz Zdrój — pola uprawne.

Berberis vulgaris L. — Folusz—Mrukowa, pdn. Magury Wątkowskiej i Świeżowej, Dd-A. Skalnik—Brzezowa, zb. dol. dopływu Wisłoki, zarośla. Kąty, zb. przełomów Wisłoki, zarośla po T-C. Mytarz—Nowy Żmigród, stare aluwia Wisłoki, skraje Ai oraz na grzbiecie Bucznika, murawy podleśne. Łysa Góra—Iwla, pdn. Grzywacki—Łazy—Polana, Dd-A. Teodorówka—Nowa Wieś, grz. Kilanowskiej, skraj Dd-A.

Consolida regalis S. F. — Nowy Żmigród. Nowa Wieś i Lipowica k. Dukli. Uprawy polne.

Aconitum moldavicum Ha c q. — Uście Gorlickie, nad Ropą, Ai. Kwiatów, nad Zdynią, Ai. Kunkowa, pdn. dol. Przysłupu, T-C i łąka. Sękowa, pdn. dol. Sękówki, T-C. Małastów, grz. Magury Małastowskiej, Dg-F. Przegonina, grz. Kornut, Dg-F. Polany, zb. potoku od grz. po pdn. przełęczy Kiczery, Dd-A, T-C, D-A. Myscowa—Ostryszne, pdn. Suchania, T-C, Mytarz, pod grz. Bucznika, Dd-A. Świątkowa—Rostajne, pdn. Uherca, T-C. Nowy Żmigród—Toki, zb. terasy nadzalewowej Wisłoki, T-C. Kotań, pdn. wzgórza po E stronie koryta Wisłoki, Dg-F. Deszno, dol. Taboru, zarośla Ai. Wola Niżna—Moszczanica, grz. przełęczy wzgórza o 617 m, Dd-A. Tylawa, na W zb. Dziurcz o 612 m, T-C. Posada Jaśliska, Daliowa, Spalona, Stasianie, Tylawa, Trzciana, Lipowica i Zboiska — aluwia i zb. teras i pdn.

wzniesień nad Jasiołką, *Ai*, *T-C*. Nowa Wieś, od pdn. po grz. W zb. Cergowej, *Dg-F*, *Dd-A*. Trzciana, pod grzb. Mszanej, *Dg-F*. Lubatowa, N część, zb. dol. Lubatówki, *Ai*. Pastwiska—Wernejówka oraz Sieniawa—Mymoń, aluwia i zb. teras Wisłoka, *T-C*.

A. variegatum L. — Szymbark, pdn. wzgórze po E str. Ropy, *T-C*. Bodaki—Folusz, grz. Kornut, *Dg-F*. Krempna—Ostryszne, pdn. góry nad Wisłoką, *D-A/T-C*. Jasiel, Daliowa, Spalona, Stasianie, Tylawa, Trzciana, Zawadka Rymanowska i Nowa Wieś, starsze aluwia, zb. teras i pdn. gór nad Jasiołką, *Ai*, *T-C*. Besko—Łazy, pdn. S. zb. pasma podgórskiego, *T-C*.

Hepatica nobilis Garsault. — Moszczanica, Harkłowa, Folusz i Sękowa *T-C/Dd-A*. Rymanów—Zdrój, pdn. Zamczyska, *Dd-A*. Besko—Łazy, pdn. pasma podgórskiego, *T-C/Dd-A*. Odrzechowa—Posada Zarszyńska, zb. pasma Caryńskiej, *T-C* i zarośla.

Batrachium circinatum (Sibth.) Fr. — Dukla, staw w parku miejskim.

Arabis halleri L. — Tylawa, zb. góry nad ujściem Mszanki, *D-A*.

Bunias orientalis L. — Tylawa, Stasianie i Daliowa — w dol. Jasiołki. Polany, dol. Wilszniej. Suchsze płaty upraw i ugorów.

Myricaria germanica (L) Desv. — Zdunya, żwirowisko Sidlawy.

Viola mirabilis L. — Pastwiska—Rudawka Rymanowska oraz Sieniawa—Mymoń — zb. teras nadzalewowych Wisłoka, *T-C*, sporadycznie.

Sedum fabaria Koch. — Hańczowa—Uście Gorlice, pdn. Kowalowego Lasu, *T-C*, *Dg-F*. Bodaki, zb. dol. Bartnej, *T-C*. Krempna—Kąty, pod grz. Kamienia, *Dd-A*, *Dg-F*. Przegonina—Mrukowa, pdn. grz. Kornut i Świerzowej, *Dg-F*. Daliowa, grz. członu Tokarni, *Dd-A*. Stasianie, szczyty Ostrej i Piotrusia, *T-C-Dg-F*. Tylawa—Mszana, pdn. Dziurcz, *T-C*. Trzciana, pdn. Kamieńca, *D-A*. Barwinek—Tylawa, pdn. Kanasiówki, *T-C*. Rudawka Rymanowska, nad korytem Wisłoka, *Ai*. Puławy, zb. przełomu Wisłoka i ujść jego dopływów, *T-C*.

Rosa pendulina L. — Ropa (Na Ruskim), zb. dol. Ropy i ujść dopływów, *T-C*. Kotań—Krempna, pdn. stoku nad Wisłoką, *Dd-A*. Krempna—Ostryszne, zb. przełomu Wisłoki, *T-C/Ai*. Ostryszne—Myscowa, pdn. Suchania, *T-C*. Polany, NEE część, pod grzb. Kiczery, ziołorośla w *Dd-A*. Barwinek, potok Obszana Woda, *T-C*. Moszczaniec—Wola Niżna, grz. przełęczy wzgórze o 617 m, *Dd-A*. Posada Jaślika, pdn. Jawornika, *Dd-A*. Tylawa—Daliowa, pdn. W zb. Ostrej, ziołorośla. Tylawa, pdn. S. zb. Dziurcz o 585 m, *T-C*. Nowa Wieś, wokół pdn. Cergowej, *Dd-A*.

Sarothamnus scoparius (L.) W i m m. — Wyskitna, Sokół k. Gorlic i Folusz — zarośla poleśne. Wapienne, na W zb. Ferdelu, polana leśna. Iwonicz-Wieś, przydroża. Królik Polski, pdn. Kamionki, zarośla podleśne.

Trifolium fragiferum L. — Kąclowa, aluwia Białej, łąki, sporadycznie.

T. ochroleucum L. — Małastów i Pętna, od koryta Sękówki po ok. połowy zb. szczytów. Kotań, zb. doliny Wisłoki. Krempna, zb. wzgórz. Jaworze—Desznica, zb. doliny dopływu Wisłoki. Suchsze pastwiska.

Lotus siliquosus L. — Grybów, otaczające pola uprawne.

Vicia grandiflora Scop. — Siołkowa k. Grybowa, uprawy. Gorlice (Stróżówka), zb. Magdaleny, murawy. Nowa Wieś, Lipowica i Dukla — grz. teras nadzalewowych Jasiołki. Teodorówka, pola uprawne, masowo. Zboiska—Równe, murawy, miedze i pola. Iwonicz-Wieś, miedze polne. Rudawka Rymanowska, aluwia Wisłoka, uprawy. Krosno, śmietniska.

Lathyrus niger (L.) Scop. — Skalnik—Mytarz, pdn. Bucznika. Wietrzna—Bóbrka, pdn. S zb. Dzwonickiej. Suchsze płaty T-C, nielicznie.

Chamaenerion palustre Scop. — Dukla—Lipowica, nad Jesiołką. Ostryszne—Krempna, nad Wisłoką. Wśród wiklin na kamieńcach.

Myriophyllum verticillatum L. — Dukla, staw w parku miejskim. Krempna—Ostryszne, martwe zastoisko wodne Wisłoki.

Polygala amarella Cr. — Rudawka Rymanowska, Sieniawa, Mymoń i Besko — kseryczne, trawiaste aluwia i zb. teras Wisłoka.

Impatiens parviflora DC. — Myscowa—Kąty, pdn. Kamienia, D-A, C-A.

Libanotis montana Cr. — Zydranowa, zb. nad dol. Panny pod Kiczera, Mymoń—Besko, zb. przełomu Wisłoka. Suchsze T-C.

Pleurospermum austriacum (L.) Hoffm. — Wieś Ropa (Na Ruskim), zb. przełomu rzeki Ropy i ujść jej dopływów, T-C. Lubatówka, S część, nad korytem Lubatówki, D-A/Dd-A. Deszno, zb. terasy Taboru, T-C.

Primula officinalis (L.) Hill. — Strzylawki k. Grybowa, Gorlice, Biecz, Moszczanica, Mszanka, Zagórzany, Harkłowa, Pogorzyna, Bednarka, Folusz, Pielgrzymka, Łysa Góra, Iwonicz-Wieś, Rymanów, Odrzechowa i po okolice Sanoka. Ropica Dolna, Sękowa, Siary i Bystra — obniżenia dolinne. Kotań—Krempna, Huta Polańska, Polany, Myscowa, Kąty, Brzezowa, Skalnik, Mytarz, Żmigród Nowy i Toki — pdn. doliny Wisłoki i ujść jej dopływów; maks. na grzbiecie Bucznika w Mytarzu. Hyrowa i Iwla, pdn. dol. Iwielki. Barwinek, Tylawa, Trzciana, Zawadka Rymanowska, Nowa Wieś, Lipowica i Dukla — u pdn. zb. dol. Jasiołki i ujść jej dopływów; maks. na grzbiecie Cergowej, po ok. 650 m. Lubatowa i Iwonicz, dol. rzeczek. Deszno, Rymanów-Miasto i Zdrój — pdn. dol. Taboru. Rudawka Rymanowska, Wernejówka, Pastwiska, Sieniawa, Mymoń i Besko — aluwia, grz. i zb. teras Wisłoka. Wszędzie głównie na kserycznych, zasobnych w związku zasadowe murawach, rzadko na skrajach lasów.

Chimaphilla umbellata (L.) Natt. — Draganowa—Głojsce, pod szczytem wzgórza o 526 m, Ln-F.

Vaccinium vitis-idaea L. — Wysowa, szczyt Wysoty, sztuczna sośnina. Moszczanica, Zagórzany i Kwiatonowice — lasy sosnowo-jodłowe. Bieśnik,

grz. przedgórza Maślanej Góry, Vm-A. Ropica Górna, grz. Brusów, las brzoźowo-bukowy. Gorzyce—Sadki, grz. pasma podgórskiego, P-Q, Ln-F. Wisłok Górny, od pdn. po grz. Kanasiówki, łąki *Nardetum* i sztuczne sosniny.

Lithospermum officinale L. — Wola Niżna i Daliowa, nad Jasiołką. Pastwiska i Sieniawa, nad Wisłokiem. Zarastające kamieńce.

Scopolia carniolica Jacq. — Rudawka Rymanowska—Puławy, zb. przełomu Wisłoka, T-C/D-A. Huta Polańska, grz. w W części Baranie, Dg-F.

Veronica teucrium L. — Rymanów-Miasto, SW część, zarośla ok. cmentarza, sporadycznie.

Scrophularia alata L. — Besko, SW część, obniżenie dolinne w podgórskim pasmie, rów łąkowy.

Scutellaria galericulata L. — Gorlice (Stróżówka) i Sękowa, moczary w dol. Ropy, Myscowa, pdn. Kamienia, C-A. Dukla, moczary nad Jasiołką.

Melittis melissophyllum L. — Skalnik—Mytarz, pdn. Bucznika nad Wisłoką, T-C. Mytarka k. Nowego Żmigrodu, grz. przedłużenia Bucznika, Dd-A. Toki, grz. pasma podgórskiego, T-C/Dg-F. Pastwiska, S część, zb. terasy nadzalewowej Wisłoka, T-C. Sporadycznie.

Stachys germanica L. — Sokole Dolne k. Gorlic, zb. terasy nadzalewowej Sękówki, skraj T-C.

Leonurus cardiaca L. — Brzezowa, dol. dopływu Wisłoki. Dukla, Jasienka i Nowa Wieś. Wernejówka, Sieniawa, Mymoń i Besko. Rymanów-Miasto. Miejsca ruderalne.

Nepeta nuda L. — Wola Niżna i Moszczaniec, kamieniec Jasiołki. Posada Jaśliska, kamieniec Bełczy. Sieniawa, zb. przełomu Wisłoka.

Menyanthes trifoliata L. — Polany, dol. Wilszniej, moczara łąkowa.

Vincetoxicum officinale M n c h. — Mytarka—Samokłęski, grz. przedłużenia Bucznika, łąka i Dd-A. Skalnik—Mytarz, pdn. Bucznika. Kąty, zb. przełomu Wisłoka. Trzciana—Nowa Wieś, pdn. Cergowej. Wernejówka, Sieniawa, Mymoń i Besko — zb. terasy nadzalewowej Wisłoka. Głównie wśród kserycznych muraw i zarośli po T-C.

Valeriana tripteris L. subsp. *heterophylla* (B a u m g) R o s t a ń s k i — Wisłok Wielki i Dolny, Srebniki, Berdo, Polany Surowiczne, Surowica, Wernejówka, Zawoje, Puławy, Rudawka Rymanowska, Pastwiska, Sieniawa, Mymoń i Bewko — aluwia i zb. terasy Wisłoka i ujść dopływów. Królik Polski, potok pod Jawornikiem. Deszno, potok u pdn. Działu oraz na aluwium Taboru. Rymanów Zdrój, potok u pdn. Zamczyska. Posada Jaśliska, potok pod Jawornikiem. Jaśliska, Nowa Wieś i Lipowica — aluwia i zb. teras Jasiołki i ujść jej dopływów. Trzciana, na E zb. Mszanej, Dd-A. Huta Polańska i Polany, pdn. gór po E str. rzeczki. Brzezowa, dol. dopływu Wisłoki. Decznica—Hałbów potok u pdn. Kamienia, po 650 m, Dd-A.

Krempna—Kotań, pdn. gór po E str. Wisłoki, Dd-A. Ostryszne—Huta Krempowska, pdn. przełomu Wisłoki. Kąty i Myscowa, pdn. dol. Wisłoki. Wszędzie pospolicie, głównie w Ai, T-C i D-A, rzadziej w niżej schodzącym Dd-A.

Dipsacus laciniatus L. — Samokłęski, Głójscie i Rymanów — rowy przy szosie. Ropica Dolna, Sękowa, Szymbark i Gorlice (Stróżówka) — łąki przydrożne.

Scabiosa ochroleuca L. — Dorzecze Ropy: Szymbark, Sękowa, Wapienne, Ropica Górna i Folusz — kserotermiczne murawy.

Campanula rotundifolia L. — Wapienne, Kunkowa — zarośla po Ai i T-C.

Jasione montana L. — Szymbark, Łosie, Ropica Dolna i Sękowa — ugory.

Erigeron ramosus (Walt.) B. S. P. — Popardy, pdn. dol. potoku pod Pachanową, ugor przylesny. Daliowa, kamieniec Jasiołki. Wernejówka, grz. Putyska, przydroże. Rudawka Rymanowska, zb. terasy Wisłoka, zarośla T-C.

Inula salicina L. — Ropa (Na Ruskim), brzeżki nad rzeką. Sieniawa i Mymoń, nad przełomem Wisłoka. Kserotermiczne murawy i zarośla

Tanacetum corymbosum (L.) Schult. subsp. *typicum* (Posp.) Dostal. — Rudawka Rymanowska i Pastwiska, zb. przełomu Wisłoka, T-C.

Doronicum austriacum Jacq. — Lipowiec, potoki pod Kamieniem. Wola Niżna—Moszczaniec, grz. wzgórza o 617 m. Królik Polski—Wernejówka, pdn. NW i W zb. Jawornika. Wilgotne płaty Dd-A.

Cirsium canum (L.) M. B. — Folusz, pdn. Ferdelu. Tarnawka—Głębokie, grz. przedłużenia Góry Dział. Ponadto: Toki, Kobylany, Wietrzno Równe, Iwonicz-Wieś, Rymanów, Besko, Odrzechowa i Posada Zarszyńska. Wszędzie, zarówno na suchszych, jak i wilgotniejszych łąkach.

C. erisithales (Jacq.) Scop. — Tylawa—Daliowa, pdn. Piotrusia, Dd-A. Nowa Wieś, dol. potoku hyrowskiego, skraj Dd-A. i T-C. Lipowica, od pdn. po grz. W zb. Cergowej, Dd-A. Ostryszne, pdn. Suchania, T-C. Kąty, zb. przełomu Wisłoki pod Kamieniem, skraj T-C.

Carduus personata (L.) Jacq. — Okolice Tylicza, dol. Muszynki. Hańczowa, Uście Gorlickie, Klimkówka, Łosie, Ropa, Szymbark i Ropica Dolna — wzdłuż koryta Ropy. Huta Polańska i Polany, nad korytem Wilszniej i jej dopływu. Świątkowa Mała, Kotań, Krempna, Ostryszne, Myscowa, Kąty, Brzezowa, Mytarz, Nowy Żmigród i Toki — nad korytem Wisłoki i ujść jej dopływów. Barwinek, Tylawa i Zyndranowa — nad korytem Panny i Ostrzeszu. Jasiel, Bagniste, Wola Niżna i Wyżna, Posada Jaśliska (tu także w potoku pod Jawornikiem), Daliowa, Stasianie, Tylawa, Trzciana, Lipowica (tu także u pdn. Cergowej), Dukla i Zboiska — wzdłuż koryta Jasiołki. Królik Polski, nad Torem. Wisłok Wielki — Rudawka Ry-

manowska, Sieniawa, Mymoń i Besko — wzdłuż koryta Wisłoka i u ujść dopływów. Pospolita, głównie w Ai, rzadziej D-A i T-C, sporadycznie w niżej schodzącym Dd-A.

Aposeris foetida (L.) Less. — Ropki—Bieliczna, przełęcz Białej Skali, Dg-F, sporadycznie. Brunary—Klimkówka, grz. Suchej Homoli, Dd-A, parę zmarniałych okazów. Szymbark, pdn. Miejskiej Góry, Dd-A. Pasma Magury Wątkowskiej, od Kornut po Świerzową, pdn. N zb., Ai/T-C, Dg-F. Harkłowa i Pogorzyna, Dd-A z sosną. Wołowiec, Nieznajowa, Rostajne i Świątkowa Mała — u pdn. wzniesień nad dol. Wisłoki i dopływu Zawoji, głównie w Ai, T-C, rzadziej w Dd-A. Hałbów, Kotań, Krempna, Ostryszne, Myscowa i Kąty — zb. dol. Wisłoki i ujść jej dopływów, Ai, D-A, T-C, Dd-A. Od pdn. po grz. pasma Grzywacka—Łazy—Polana, Dg-F. Mytarz, na E zb. Bucznika, T-C, Dd-A. Nowy Żmigród i Toki, zb. terasy nadzalewowej Wisłoki, T-C. Gorzyce, Łubienka, Feliszówka i Bóbrka — w pasmie podgórskim, T-C, Dg-F. Stary Żmigród—Zboiska, wzgórze Franków i o 526 m, Dg-F, Ln-F. Jasiel, Bagniste, Wola Niżna, Daliowa, Stasianie, Tylawa, Trzciana, Nowa Wieś, Lipowica i Dukla — aluwia i zb. teras i pdn. gór nad Jasiołką, T-C, Ai, rzadziej Dd-A, Dg-F. Popardy, od pdn. po grz. Pachanowej, T-C, Dg-F. Zboiska, pdn. dol. Jasiołki po W str., Dg-F/T-C. Iwonicz—Rymanów, od pdn. po szczyty Suchej Góry, Dg-F. Iwonicz-Zdrój, zb. otaczających wzgórz, T-C, Dd-A. Polany Surowiczone, Surowica, Wernejówka, Tarnawka, Rudawka Rymanowska, Pastwiszka, Sieniawa, Mymoń i Besko — aluwia, zb. teras i przełomów Wisłoka, T-C, Ai, rzadziej — Dg-F; maks. na grzb. Kiczery po SW str. Pastwisk, w Dd-A. Rymanów-Zdrój, pdn. Zamczyska i Działu, potoki, Dd-A. Łazy—Besko—Nadolany, w pasmie podgórskim, Dg-F, T-C. Ponadto: okolice Sannoka — Gaj, Zahutyn, Stróże i Olchowiec, Ai, T-C, Dd-A, Dg-F.

Mulgedium alpinum Less. — Wysowa, grz. Kozie Żebro. Świerzowa, na grz. Świerzowej. Żyźniejsze Dg-F.

Potamogeton crispus L. — Sieniawa, wodniste wymuliska na kamieńcu Wisłoka. Dukla, w stawie parku miejskiego i w martwej odnodze Jasiołki. Ropica Dolna, skraj nurtu Ropy.

P. acutifolius L. — Daliowa, brzegi Jasiołki. Hańczowa, wymuły wodne na kamieńcu Ropy.

P. natans L. — Dukla, w stawie parku miejskiego oraz pod grz. Cergowej, w dawnych ujęciach źródłiskowych — maks. ok. 650 m.

P. pusillus L. — Sieniawa, Daliowa, Krempna—Ostryszne i Hańczowa — wspólne stanowiska z *P. acutifolius*, *P. crispus* i *Myriophyllum verticillatum*.

Veratrum lobelianum Bernh. — Wernejówka, nad Wisłokiem, Ai. Bagniste—Jasiel, dol. Jasiołki, moczarowata łąka. Wola Wyżna, nad Jasiołką, Ai. Daliowa—Tylawa, pdn. Piotrusia, C-A. Posada Jaśliska, dol.

Ryc. 2. Toki-Łubienko; pasmo pogórskie — olszyna potokowa z *Veratrum lobelianum* (*Dryopterio-Alnetum aceretosum*)

Toki-Łubienko; plateau range — stream alder with *Veratrum lobelianum* (*Dryopterio-Alnetum aceretosum*)

Fot. Florian Święs

potoku pod Jawornikiem, łąka, D-A, Dd-A. Zyndranowa, dol. górnego biegu potoku Nisko, moczarowate łąki. Polany, pod grz. przyleczy Kiczery, ziołorośla, oraz w potokach pod górą Baranie, C-A. Toki—Łubienka, potok w pasmie podgórskim, Ai.

Allium victorialis L. — Okolice Żmigrodu: między Wygonem a Sadekami, na S zb. pasma podgórskiego, zubożale T-C, masowo.

Scilla bifolia L. — Ptaszkowa, grz. Jaworza, polany w Dg-F. Ropa, Szymbark, Ropica Dolna i Gorlice — aluwia i zb. teras Ropy. Męcina Mała, Zagórzany, Kwiatonowice, Kobylanka, Harkłowa i Skołoszyn — obniżenia dolinne rzeczek i potoków. Małastów, pod grz. Magury Małastowskiej, Dg-F. Sękowa, Męcina Wielka i Zawodzie — dol. Sękówki i jej dopływów. Kotań, Krempna, Ostryszne, Myscowa, Kąty, Mytarz, Nowy Żmigród i Toki — aluwia i zb. teras Wisłoki. Gorzyce—Bóbrka, dol. w pasmie podgórskim. Daliowa, Spalona, Stasianie, Tylawa, Trzciana, Nowa Wieś, Lipowica i Popardy — aluwia i zb. teras Jasiołki i ujść jej dopływów. Rymanów, zb. teras nadzalewowych Taboru. Polany Surowiczne, Surowica,

Wernejówka, Rudawka Rymanowska, Pastwiska, Sieniawa, Mymoń i Besko — aluwia, zb. teras i przełomów Wisłoka. Besko—Łazy oraz Mymoń—Pielnia — w pasmie podgórskim. Ponadto: Stary Sącz (Cyganowice), zb. dol. Popradu; Miejsce Piastowe; Iwonicz; Posada Zarszyńska; Nowa Wieś k. Brzozowa; okolice Sanoka, w dol. Sanu. Wszędzie bardzo pospolicie, głównie w Ai, T-C, C-A, rzadziej na łąkach i w Dg-F.

Convallaria maialis L. — Gorlice, SE część, na niewielkim wzgórzu nad Sękówką, zubożałe T-C. Toki, NE część, zb. pasma podgórskiego, P-Q. Pastwiska, SW część, zb. przełomu Wisłoka, T-C.

Galanthus nivalis L. — Ropica Dolna, Zagórzany i Glinik Mariampolski — łąki podleśne. Pasma Magury Wątkowskiej i Małastowskiej, pod ich grz., Dg-F. Huta Polańska, pod grz. Baranie, Dg-F. Myscowa—Łysa Góra, stoki pasma Grzywacki—Łazy—Polana, Dg-F. Popardy, potok pod Pachanową, T-C. Ponadto: okolice Sanoka — np. Skołoszyn i Zachutyn, lasy.

Ryc. 3. Zmigród Nowy (Mytarka); zbocze terasy nadzalewowej Wisłoki — las dębowo-grabowy z dominującą *Allium ursinum* i ze stanowiskami (niewidoczne) *Aconitum moldavicum* i *Scilla bifolia* (*Tilio-Carpinetum stachyetosum*)

Zmigród Nowy (Mytarka); the slope of inundation terrace of Wisłoka — oak hornbeam forest with prevailing *Allium ursinum* and stands (invisible) of *Aconitum moldavicum* and *Scilla bifolia* (*Tilio-Carpinetum stachyetosum*)

Fot. Florian Świąs

Luzula silvatica (H u d s.) G a u d. — Okolice Wysowej, u pdn. N zb. Cigelki i W zb. Jaworzynki, Dd-A. Szymbark (Podlesie), potok pod Jelenią Górą, T-C. Bodaki—Wapienne, potok pod Ferdelem, D-A. Dragaśzów, brzegi potoku Wołosaciec, Dg-F oraz na zb. dol. Bartnej, T-C i brzeziny. Ropica Dolna, pdn. Brusów, brzezina. Kotań, zb. góry nad Wisłoką, Dd-A. Mrukowa, pdn. szczyty Kornut, Magury Wątkowskiej i Świerzowej, Dd-A, Dg-F. Ostryszne, zb. przełomu Wisłoki, T-C. Lipowiec, potok pod Kamieniem, Dg-F. Daliowa—Stasianie, grz. przełęczy Działu z Ostrą i u pdn. tej ostatniej, Dg-F. Królik Polski, grz. Jawornika, Dg-F.

Ryc. 4. Zboiska na N od Dukli; zbocze terasy nadzalewowej Jasiołki — las grabowy z kępkami pędów płonych *Aconitum moldavicum* (*Tilio-Carpinetum corydaletosum*) Zboiska to the North of Dukle; the slope of Jasiołka inundation terrace — hornbeam forest with sprouts and leaves of *Aconitum moldavicum* (*Tilio-Carpinetum corydaletosum*)

Fot. Florian Święs

Isolepis setacea (L.) R. Br. — Kąclowa, SE część, nad dol. Białej Dunajcowej. Klimkówka, dol. Ropy. Podmokłe łąki, ugory, licznie.

Heleocharis acicularis (L.) R. et Sch. — Dukla—Lipowica, muliste, martwe odnogi Jasiołki.

Carex pendula Huds. — Kąclowa, NW część, pod grz. Madynianki, D-A. Bieśnik, pdn. Maślanej Góry, Dg-F. Osiek k. Gorlic, pdn. Łysuli, Dd-A. Daliowa, grz. przełęczy Ostrej z Tokarnią, Dg-F. Tylawa—Stasianie, na W zb. Ostrej, T-C/Dg-F. Huta Polańska, pdn. zb. Głębokiego, Dg-F.

Calamagrostis pseudophragmites (Hall.) Koel. — Hańczowa i Klimkówka, nad Ropą. Kąclowa, S część, nad Białą. Wilgotniejsze kamieńce. Wskutek częstych powodzi na bardzo zmiennych miejscach występowania.

C. arundinacea (L.) Roth. — Bieśnik, przedgórze Maślanej Góry, Vm-A. Łosie, nad kamieniołomem na Kiczrze-Żdżar, suchsze Dg-F. Dragaszów—Ropica Górna, pdn. dol. Bartnej, T-C i brzeziny. Huta Polańska, grz. Baranie, widniejszy Dg-F. Sieniawa, Mymoń i Besko — zb. przełomu Wisłoka, zarośla po T-C. Besko—Łazy, stoki pasma podgórskiego, ubogie Dg-F.

Deschampsia flexuosa (L.) Trin. — Regetów, szczyt Rotundy, cmentarz powojenny i widniejsze Dg-F. Małastów, grz. Magury Małastowskiej, skałki w Dg-F. Bieśnik, zb. przedgórze Maślanej Góry, Vm-A. Dukla, w parku miejskim, zarośla T-C. Besko—Łazy, stoki pasma podgórskiego, Ln-F.

Molinia coerulea (L.) Moench. — Wapienne, pod Ferdelem, dol. rzeczki, węglanowa łąka, masowo.

Elymus europaeus L. — Wysowa, szczyt o 821 m na Kozie Żebro. Klimkówka, grz. Suchej Homoli. Wapienne—Bodaki, pod szczytem Wierchu. Tylawa—Daliowa, pod szczytem Ostrej. Nieznajowa—Żydowskie, na grz. Cyrli i Lasu Słodkiego. Kamieniste płaty Dg-F.

Melica uniflora Retz. — Trepetyny, pdn. Kopy nad Ropą, T-C. Myscowa, grz. pasma Grzywacka—Łazy—Polana, zubożałe Dg-F. Daliowa—Zawadka Rymanowska, na W zb. Piotrusia i na przełęczy z Działem, Dd-A. Rudawka Rymanowska, zb. terasy nadzalewowej Wisłoka, T-C.

Festuca arundinacea Schreb. — Ropica Dolna, aluwia Ropy, sporadycznie. Puławy, Rudawka Rymanowska, Pastwiska, Sieniawa, Mymoń i Besko — aluwia Wisłoka, pospolicie. Ponadto: Rymanów—Besko—Posada Zarszyńska—Nowosielce — rowy przydrożne, łąki, często.

F. drymeja Mert. et Koch. — Huta Wysowska, grz. Cigelki. Gródek—Bystra, grz. Maślanej i Zielonej Góry. Folusz, pdn. N stoku pasma, od Ferdela po Świerżową. Ropica Górna—Dragaszów, pdn. zb. wzdłuż dol. Bartnej, zubożałe T-C. Dragaszów, zb. Holi. Polany, zb. Kiczery i Jasieniowa — na Debrze w T-C oraz u pdn. Baranie. Ciechania—Grab, grz. przełęczy nad Tysowym i Czumaka. Huta Polańska, zb. masywu Głębo-

kie—Niedźwiedzie—Wielki Łan. Krempna—Kąty, grz. i przełęcz Kamienia. Myscowa—Łysa Góra, grz. pasma Grzywacka—Łazy—Polana—Dania. Głójsce, szczyty góry Franków i o 526 m. Toki—Łubienka, grz. pasma podgórskiego. Barwinek, pdn.-grz. Studennego Wierchu i Tatrowej Hory. Jasiel—Bagniste, pdn. zb. po E str. Jasiołki. Lipowiec, pod grz. Kamienia, Klepke, Średni Wierch i Tokarnia. Stasianie, na masywie Ostrej, Działu i pod wzgórzem przylegającym od str. Tylawy. Kamionka, przełęcz Działu z Piotrusiem. Tylawa, na N zb. szczytu Dziurcz nad ujściem Mszanki, T-C. Nowa Wieś, grz. Mszanej. Lipowica, pdn. Kilanowskiej, w T-C oraz Cergowej. Dd-A. Królik Polski, SW stok Jawornika. Rymanów, pdn.-grz. wzgórza o 631 m i Suchej Góry. Lubatowa, stoki otaczających wzniesień, Dd-A. Wernejówka, pdn. stoków po E str. Wiśłoka. Pastwiska, na masywie Kiczery i Łażca. Besko—Łazy, stoki pasma podgórskiego. Mymoń—Nadolany, zb. pasma Caryńskiej i Patrii. Rośnie głównie w zubożałych płatach o charakterze *Dg-F/Ln-F*, rzadziej *Dd-A* i *T-C*.

Traunsteinera globosa (L.) Rchb. — Barwinek, SE część, grz. przełęczy Kiczery. Zydranowa, SS część, zb. dol. rzeczki Nisko. Polany, SSEE część, pdn. zb. Baranie. Żyzne łąki.

Orchis pallens L. — Polany SEE część, pdn. masywu Baranie, na pastwisku zarastającym lasem, sporadycznie.

Epipactis atropurpurea Raf. — Kamianna (dorzecze Białej Dunajcowej), pdn. wzniesień. Wyskitna i Bugaj, wzgórze. Łąki podlesne.

Goodyera repens (L.) R. Br. — Zawadka Rymanowska, NE część, pod grzbietem Cergowej, cienisty płat *Dd-A*.

Arum maculatum L. — Szymbark, k. drogi do Bystrej, zb. terasy nadzalewowej Ropy, T-C. Żydowskie, na E zb. Lasu Słodkiego w *Dg-F. lunarietosum* oraz w dol. Krempnej w *Ai*. Ostryszne. zb. przełomu Wilszniej, T-C. Myscowa, zb. dol. Wiśłoki i ujść jej dopływów, T-C oraz na zb. Dani w *Dg-F*. Brezowa—Mytarz, Żmigród Nowy i Mytarka, aluwia i zb. teras Wiśłoka, *Ai*, T-C. Toki—Gorzyce, dol. potoków w pasmie podgórskim, T-C/*Dg-F*. Hyrowa, pdn. dol. Iwielki, w płatach T-C. Daliowa, Spalona, Stasianie, Tylawa, Trzciana, Nowa Wieś, Dukla i Zboiska — aluwia, zb. teras dol. Jasiołki i ujść dopływów, głównie w *Ai* i T-C, rzadziej w *D-A* i *Dd-A*. Królik Polski—Wernejówka, pod grz. Jawornika, *Dg-F*. Polany Surowiczne, pdn. E zb. Garbki, *D-A*. Wernejówka, Puławy—Pastwiska, Sieniawa i Mymoń — aluwia, zb. teras dol. Wiśłoka i ujść dopływów, *Ai*, T-C. Łazy—Besko, w pasmie podgórskim, *Dg-F*. Mymoń—Nadolany, w pasmie Caryńskiej i Patrii, *Dg-F*. Wszędzie, a zwłaszcza w dolinach rzek, pospolicie.

Typha angustifolia L. — Daliowa, wymuliska wodne nad Jasiołką. Rymanów—Klimkówka, moczary w obniżeniach terenu. Wszędzie razem z *Glyceria aquatica* i *Typha latifolia*.

PODSUMOWANIE

Na terenie Beskidu Niskiego, według moich obliczeń (11), rośnie ok. 845 gatunków roślin naczyniowych. Podano wykaz nowych stanowisk ok. 100 najbardziej interesujących roślin. Reprezentują one gatunki przeważnie uchodzące za rzadsze w Karpatach, w znacznej części z tego terenu nie podawane. Do tych roślin należą: *Allium victorialis*, *Batrachium circinatum*, *Calamagrostis pseudophragmites*, *Campanula rotundifolia*, *Cirsium canum*, *C. eristithales*, *Diphysium alpinum*, *Deschampsia flexuosa*, *Euphorbia lucida*, *Epipactis atropurpurea*, *Festuca arundinacea*, *Holosteum umbellatum*, *Heleocharis acicularis*, *Jasione montana*, *Isolepis setacea*, *Lathyrus niger*, *Libanotis montana*, *Molinia coerulea*, *Melittis melissophyllum*, *Myriophyllum verticillatum*, *Orchis pallens*, *Polygala amarella*, *Polygonum amphibium*, *Potamogeton pectinatus*, *Scabiosa ochroleuca*, *Scrophularia alata*, *Vicia grandiflora*, *Viola mirabilis* i *Typha angustifolia*. Z pozostałych zasługuje na uwagę obecność lub wyjątkowo częste występowanie między innymi — *Valeriana tripteris* subsp. *heterophylla* oraz *Cirsium canum*, *Arum maculatum*, *Primula officinalis*. Uchodzące dotąd za rzadsze w Beskidzie Niskim gatunki, jak np. *Aconitum moldavicum* (7), *Scilla bifolia*, *Aposeris foetida*, *Festuca drymeja*, *Matteucia struthiopteris*, okazały się dość pospolite.

Znaleziono też wiele znanych, jak i nie podawanych dotąd innych gatunków. Przykładem nie omawianych tu tych roślin są: *Acorus calamus*, *Allium ursinum*, *Alnus glutinosa*, *Asplenium ruta-muraria*, *A. trichomanes*, *Atropa bella-donna*, *Betula obscura*, *Campanula persicifolia*, *C. glomerata*, *Carex pilosa*, *C. transsilvanica*, *C. ornithopoda*, *Colchicum autumnalis*, *Cardaria draba*, *Centaurea scabiosa*, *Cystopteris fragilis*, *Galium rotundifolium*, *G. cruciata*, *G. schultesii*, *Gentiana cruciata*, *Daphne mezereum*, *Knautia silvatica*, *Lycopodium selago*, *L. annotinum*, *Lunaria rediviva*, *Medicago falcata*, *Pastinaca sativa*, *Phyteuma spicatum*, *Reseda lutea*, *Ribes grossularia*, *Spiranthes spiralis*, *Stachys alpina*, *Valeriana sambucifolia*, *Veronica triphyllos*, *Verbena officinalis*, *Turritis glabra*, *Trifolium montanum*.

Ponadto zastanawia mimo pilnych poszukiwań nieodnalezienie na nowych stanowiskach między innymi: *Asplenium septentrionale* (7), *A. germanicum*, *Blechnum spicant*, *Botrychium lunaria*, *Homogyne alpina*, *Ophioglossum vulgatum*, *Streptopus amplexifolius*, *Ribes alpinum*, *Trientalis europaea*, *Trollius europaeus*, *Valeriana tripteris* subsp. *austriaca*, a na bardzo nielicznych, np. *Arabis halleri*, *Chamaenerion palustre*, *Chimaphilla umbellata*, *Goodyera repens*, *Myricaria germanica*, *Stachys germanica*, *Scopolia carniolica*, *Taxus baccata*, *Vaccinium vitis-idaea*. Wcześniej podane stanowiska gatunków, jak *Anemone silvestris*, *Astragalus cicer*,

Genista germanica (4) oraz *Valeriana montana* i *V. dioica* (15), ponownie nie potwierdzono. W rzeczywistości występowanie w Beskidzie Niskim tych roślin, a zwłaszcza dwu ostatnich, wydaje się mało prawdopodobne. Analogicznie, niedawno odnalezione stanowiska *Centaurea rhenana*, *Scabiosa columbaria* i *Eryngium planum* (5, 6), na skutek mechanicznego ich niszczenia prawdopodobnie są już nieaktualne. Mimo kilkakrotnych poszukiwań nie udało się potwierdzić obecności *Rumex arifolius* na szczycie Kornut (12). Prawdopodobnie ten szczaw górski już na tym stanowisku wymarł, na skutek zalesienia miejsc jego pierwotnego występowania.

Zdecydowana większość omówionych stanowisk roślinności skupia się w Beskidzie Niskim, głównie w środkowej i wschodniej jego części. Dokładniejsza analiza ich lokalnego rozmieszczenia jest tematem oddzielnego opracowania (11).

PIŚMIENNICTWO

1. Ciemięga K.: Niektóre rzadsze rośliny okolic Gorlic. *Fragm. Flor. et Geobot.* 6 (3), 227—231 (1960).
2. Flora polska. I—XIII. PAU—PAN, Kraków 1919—1973.
3. Grodzińska K.: Rośliny naczyniowe Pasma Bukowicy (Beskid Niski), *Fragm. Flor. et Geobot.* 14 (1), 3—81 (1968).
4. Knapp A.: Przyczynek do flory obwodów jasielskiego i sanockiego. *Spraw. Kom. Fizjogr. AU.* 3, 74—109 (1869).
5. Święs F.: Rzadsze rośliny naczyniowe okolic Grybowa. *Fragm. Flor. et Geobot.* 10 (1), 13—20 (1964).
6. Święs F.: Notatki florystyczne z Beskidu Niskiego. *Fragm. Flor. et Geobot.* 12 (2), 125—134 (1966).
7. Święs F.: Rozmieszczenie *Asplenium septentrionale* (L.) Hoffm. i *Aconitum moldavicum* Hacq. w południowej Polsce. *Fragm. Flor. et Geobot.* 12 (2), 135—140 (1966).
8. Święs F.: Lasy dorzecza Ropy w Beskidzie Niskim. *Fragm. Flor. et Geobot.* (praca w druku).
9. Święs F.: Środowisko leśne dorzecza Wisłoki w Beskidzie Niskim. *Zesz. Prob. Post. Nauk Roln. seria D* (praca w druku).
10. Święs F.: Charakterystyka środowiska leśno-przyrodniczego dorzecza Jasiołki i Wisłoka w Beskidzie Niskim. *Monogr. Bot.* (praca w druku).
11. Święs F.: Zarys porównawczej geobotanicznej charakterystyki Beskidu Niskiego z Bieszczadami i Beskidem Sądeckim. (maszynopis). Zakład Systematyki i Geografii Roślin UMCS.
12. Sulma T.: Kornuty — Rezerwat na łemkowszczyźnie. *Ochr. Przyr.* 16, 57—73 (1936).
13. Szafer W., Kulczyński S., Pawłowski B.: Rośliny polskie. PWN, Warszawa 1974, s. 1020.
14. Tacik T., Zającówna M., Zarzycki K.: Z zagadnień geobotanicznych Beskidu Niskiego. *Acta Soc. Bot. Pol.* 26 (1), 17—43 (1957).
15. Wołoszczak E.: Z granicy flory zachodnio- i wschodniokarpackiej. *Spraw. Kom. Fizjogr. AU.* 31, 119—159 (1896).

РЕЗЮМЕ

В данной работе представлено переченъ местоположений самых интересных видов сосудистых растений на территории Низких Бескидов и на прилегающей Возвышенности (Польша, Карпаты Средние). В их состав входят еще неизвестные растения, как и те, которые уже были описаны раньше из меньшего или большего количества местоположений. Примером первых являются: *Orchis pallens*, *Diphasium alpinum*, *Molinia coerulea*, *Polygala amarella*, *Lathyrus niger*, *Melittis melissophyllum*, а примером других — *Aposeries foetida*, *Festuca drymeja*, *Scilla bifolia*, *Arum maculatum*, *Primula officinalis*, *Pleurospermum austriacum*, *Scopolia carniolica*, *Valeriana tripteris* subsp. *heterophylla*. В окончательной части работы представлено общее сведения о выступлении более редких и распространенных растений, зато в другой работе (11) дан более точный анализ их местоположения.

SUMMARY

The paper presents a list of recently found stands of the most interesting species of vascular plants in the Beskid Niski and adjacent Plateau (Poland, Central Carpathians).

To this group belong both the plants not described previously and the plants that are already known from more or less numerous stands. Examples of the first kind of plants are: *Orchis pallens*, *Diphasium alpinum*, *Molinia coerulea*, *Polygala amarella*, *Lathyrus niger* and *Melittis melissophyllum*; and of the second kind of plants: *Aposeries foetida*, *Festuca drymeja*, *Scilla bifolia*, *Arum maculatum*, *Primula officinalis*, *Pleurospermum austriacum*, *Scopolia carniolica* and *Valeriana tripteris* subsp. *heterophylla*. In the final part of this paper general information about the presence of rarer and more common plants was given, whereas in another paper (11), a more detailed analysis of their collocation.